

Yatırım Teşvik Sistemi

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

22 Şubat 2022

- 1. Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar**
  - Amaç ve Mevzuat
  - Teşvik Uygulamaları
  - Son Dönemde Yapılan Önemli Değişiklikler
- 2. Proje Bazlı Teşvik Sistemi**
- 3. Cazibe Merkezleri Programı**
- 4. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı**

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

Yatırımlarda
Devlet Yardımları
Hakkında Karar

Proje Bazlı Teşvik
Sistemi

Cazibe Merkezleri
Programı

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Yatırım Teşvik Mevzuatı

- Yatırımlar, Karar ve bu Kararın uygulanmasına ilişkin tebliğ hükümleri çerçevesinde desteklenmektedir.
  - **2012/3305 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”** (19.06.2012 tarihli Resmi Gazete)
  - **2012/1 Sayılı Uygulama Tebliği** (20.06.2012 tarihli Resmi Gazete)
- Söz konusu mevzuatta, ilgili Kamu Kuruluşları ve STK’ların talepleri doğrultusunda bugüne kadar **28 adet Karar ve 13 adet Tebliğ** değişikliği gerçekleştirilmiş olup, bu değişiklikler ile yatırımcı lehine yeni uygulamalar başlatılmıştır.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMASI

İller arasındaki gelişmişlik farkını azaltmayı ve illerin üretim ve ihracat potansiyellerini artırmayı hedefler.

ÖNCELİKLİ YATIRIM KONULARI

Belirli yatırım konularının 5. Bölge destekleri ile desteklenmesi hedeflenmektedir.

STRATEJİK YATIRIMLAR

Cari açığın azaltılmasına katkı sağlayacak katma değeri yüksek yatırımlar desteklenmektedir.

GENEL TEŞVİK UYGULAMASI

Teşvik edilmeyecek yatırım konuları dışında kalan tüm yatırımları kapsamaktadır.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Destek Unsurları	Genel Teşvik Uygulaması	Bölgesel Teşvik Uygulaması ve Öncelikli Yatırımlar	Stratejik Yatırımların Teşviki
KDV İstisnası	✓	✓	✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti	✓	✓	✓
Vergi İndirimi		✓	✓
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		✓	✓
Yatırım Yeri Tahsisi		✓	✓
Faiz veya Kâr Payı Desteği		✓	✓
KDV İadesi*	✓	✓	✓
Sadece 6. Bölgede Gerçekleştirilen Yatırımlar İçin			
Sigorta Primi Desteği		✓	✓
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	✓	✓	✓

*İmalat sanayiine yönelik (US-97 Kodu:15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında 1/1/2017 ile 31/12/2024 tarihleri arasında gerçekleştirilecek bina-inşaat harcamaları KDV iadesinden yararlanır.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Destek Unsurları

KDV İstisnası

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yurt içinden ve yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için katma değer vergisinin ödenmemesi şeklinde uygulanır.

Gümrük Vergisi Muafiyeti

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için gümrük vergisinin ödenmemesi şeklinde uygulanır.

Vergi İndirimi

Gelir veya kurumlar vergisinin, yatırım için öngörülen katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli olarak uygulanmasıdır.

Faiz Desteği

Teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının %70'ine kadar kullanılan krediye ilişkin ödenecek faizin veya kâr payının belli bir kısmının karşılanmasıdır.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Destek Unsurları

Yatırım Yeri Tahsisi

Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiş yatırımlar için Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilebilir.

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamı yatırımla sağlanan **ilave istihdam için** ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin **asgari ücrete tekabül eden kısmının** Bakanlıkça karşılanmasıdır.

Sigorta Primi Desteği (6. Bölge)

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamı yatırımla sağlanan **ilave istihdam için** ödenmesi gereken **sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının** Bakanlıkça karşılanmasıdır.

KDV İadesi

Sabit yatırım tutarı **500 milyon Türk Lirasının üzerindeki yatırımlar** ve **imalat sanayiine yönelik (US-97 Kodu:15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri** kapsamında gerçekleştirilen bina-inşaat harcamaları için tahsil edilen KDV'nin iade edilmesidir.

Gelir Vergisi Stopajı Desteği (6. Bölge)

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken gelir vergisi stopajının **asgari ücrete tekabül eden kısmının** terkin edilmesidir.

Yatırım Teşvik Belgesine İlişkin Diğer Mevzuat Kapsamındaki Destek Unsurları

Damga Vergisinden İstisna Edilen Kağıtlar

- Yatırım mallarına ilişkin olarak bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kağıtlara
  - Yatırıma yönelik gayri maddi hakların kiralanması ve satın alınmasına ilişkin düzenlenen kağıtlara
  - Sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşasına yönelik düzenlenen sözleşmeler, taahhütnameler, teminatlar ve bu mahiyetteki kağıtlara,
  - Danışmanlık ve teknik müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kağıtlara
- Damga vergisi istisnası sağlanmış ve Harçlar Kanununda yazılı harçlardan müstesna tutulmuştur.**

Harçlar Kanunu Kapsamındaki İstisnalar

Emlak Vergisi Kanunu Kapsamındaki İstisnalar

- İnşa edilen **binalar için, inşalarının sona erdiği tarihi takip eden bütçe yılından itibaren beş yıl süre ile**
- İktisap olunan veya tahsis edilen **araziler için, yatırım teşvik belgesi süresince geçici emlak vergisi muafiyeti sağlanmıştır.**

Kararda Yer Almayan Diğer Destek Unsurları

Belediye Gelirleri Kanunu Kapsamındaki İstisnalar

- **İnşa edilen binalara** (ilave ve tadiller dahil) **bina inşaat harcı istisnası** getirilmiştir.

İmar ile ilgili harçlara ilişkin getirilen istisnalar:

- Parselasyon harcı.
- İfraz ve tevhit harcı.
- Plan ve proje tasdik harcı.
- Zemin açma izni ve toprak hafriyatı harcı.
- Yapı kullanma izni harcı.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Asgari Yatırım Tutarı

Genel Teşvik Uygulaması

- I. ve II. Bölgelerde 3 Milyon TL
- III., IV., V. ve VI. Bölgelerde 1 Milyon 500 Bin TL'dir.

Stratejik Yatırımlar

- Asgari sabit yatırım tutarı 50 Milyon TL'dir.

Bölgesel Teşvik Uygulamaları ve Öncelikli Yatırımlar

- Asgari 1.500.000 TL'den başlamak üzere desteklenen her bir sektör ve her bir il için ayrı ayrı belirlenmiştir.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMASI

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

SEGE 2017 – 6 BÖLGE

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Bölgesel Teşvik Uygulaması Destekleri			BÖLGELER					
			I	II	III	IV	V	VI
KDV İstisnası			✓	✓	✓	✓	✓	✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti			✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	OSB ve EB Dışı	15	20	25	30	40	50
		OSB ve EB İçi	20	25	30	40	50	55
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		OSB ve EB Dışı	2 yıl	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl
		OSB ve EB İçi	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl	12 yıl
Yatırım Yeri Tahsisi			✓	✓	✓	✓	✓	✓
Faiz veya Kâr Payı Desteği	İç Kredi				3 Puan	4 Puan	5 Puan	7 Puan
	Döviz / Döviz Endeksli Kredi				1 Puan	1 Puan	2 Puan	2 Puan
	Azami Tutar				1 Milyon TL	1,2 Milyon TL	1,4 Milyon TL	1,8 Milyon TL
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği			-	-	-	-	-	10 yıl
Gelir Vergisi Stopajı Desteği			-	-	-	-	-	10 yıl

*İmalat sanayiine yönelik (US-97 Kodu:15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında; 1/1/2017 ile 31/12/2022 tarihleri arasında gerçekleştirilecek yatırım harcamaları için yatırıma katkı oranı her bir bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına 15 puan ilave edilmek suretiyle, vergi indirimi oranı tüm bölgelerde %100 oranında ve yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde kullanılabilirlik oranı %100 olarak uygulanır. Aynı sektörde, 1/1/2017 ile 31/12/2024 tarihleri arasında gerçekleştirilecek bina-inşaat harcamaları KDV iadesinden yararlanır.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

ÖNCELİKLİ YATIRIM KONULARI

Öncelikli Yatırımlar

AR-GE projeleri neticesinde elde edilen ürünlerin üretilmesine yönelik yatırımlar

Test merkezleri, rüzgâr tüneli vb. yatırımlar

Madencilik ve Maden Arama Yatırımları

Savunma alanındaki yatırımlar

Belirli otomotiv ve motor yatırımları

Eğitim yatırımları

Öncelikli Yatırımlar

Enerji verimliliğine yönelik yatırımlar

Atık ısıdan geri kazanım yolu ile elektrik üretimi yatırımları

Sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG) ve yer altı doğalgaz depolama yatırımları

Yerli kömüre dayalı termik santraller

Karbon elyaf veya entegre kompozit malzeme üretimine yönelik yatırımlar

Demiryolu taşımacılığı

Öncelikli Yatırımlar

Denizyolu taşımacılığı

Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde veya termal turizm konusunda yapılacak turizm konaklama yatırımları

Uluslararası fuar alanı yatırımları

Yenilenebilir Enerji üretimine yönelik türbin ve jeneratör ile rüzgar enerjisi üretiminde kullanılan kanat imalatı yatırımları

Direkt soğutmalı slab döküm ve sıcak haddeleme yöntemi ile alüminyum yassı mamul üretimine yönelik entegre yatırımlar.

Lisanslı Depoculuk Yatırımları

Öncelikli Yatırımlar

**Nükleer enerji
santrali yatırımları**

**Belirli nitelikteki laboratuvar
kompleksi yatırımları**

Havayolu taşımacılığı

**Asgari 5 milyon TL tutarında
25 Dekar ve üzeri
yerli aksam ihtiva eden
otomasyona dayalı
sera yatırımları**

**Asgari 5.000 büyükbaş
kapasiteli süt yönlü,
asgari 10.000 büyükbaş
kapasiteli et yönlü
hayvancılık yatırımları**

**Çevre Lisansına
Tabi Yatırımlar**

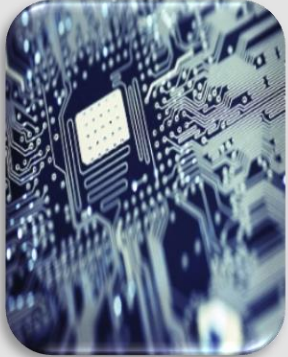
Öncelikli Yatırımlar

**Asgari 5 milyon TL. tutarında
ve 100 kişi kapasiteli Yaşlı-
Engelli Bakım Merkezleri**

**Asgari 500 milyon TL
tutarında Orta-Yüksek
teknolojili yatırımlar**

Yüksek teknoloji ürünlerin üretilmesine yönelik yatırımlar

ilaç,

Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı,

Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı,

Tıbbi aletler, hassas ve optik aletler ile saat imalatı,

Hava ve uzay taşıtları imalatı.

Öncelikli Yatırımlar

**İhtisas Serbest Bölgelerinde
Yazılım ve Bilişim Ürünleri Üretimi**

AR-GE ve Çevre Yatırımları

**Asgari 50 Milyon TL.
Elektrik veya Hidrojen İle Çalışan
Ulaşım Araçları İmalatı Yatırımları**

**Asgari 5.000 M²
Beyaz Alan Şartını Sağlayan
Veri Merkezi Yatırımları**

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Öncelikli Yatırım Destekleri		DESTEK ORAN ve SÜRELERİ
KDV İstisnası		✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti		✓
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	40
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	OSB ve EB Dışı	7 yıl
	OSB ve EB İçi	
Yatırım Yeri Tahsisi		✓
Faiz veya Kâr Payı Desteği	İç Kredi	5 Puan
	Döviz / Dövizle Endeksli Kredi	2 Puan
	Azami Tutar	1,4 Milyon TL
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği (6. Bölge)		10 Yıl
Gelir Vergisi Stopajı Desteği (6. Bölge)		10 Yıl

*İmalat sanayiine yönelik (US-97 Kodu:15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında; 1/1/2017 ile 31/12/2022 tarihleri arasında gerçekleştirilecek yatırım harcamaları için yatırıma katkı oranı her bir bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına 15 puan ilave edilmek suretiyle, vergi indirimi oranı tüm bölgelerde %100 oranında ve yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde kullanılabilir oranı %100 olarak uygulanır. Aynı sektörde, 1/1/2017 ile 31/12/2024 tarihleri arasında gerçekleştirilecek bina-inşaat harcamaları KDV iadesinden yararlanır.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

STRATEJİK YATIRIMLAR

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Stratejik Yatırım Değerlendirme Kriterleri

Sabit yatırım tutarının 50 Milyon Türk Lirasının üzerinde olması

Münhasıran bu yatırımların enerji ihtiyacını karşılamak üzere gerçekleştirilecek doğalgaza dayalı olmayan enerji yatırımlarının, tesis kurulu gücü ile orantılanacak kısmı dâhil edilecektir.

Yatırım konusu ürünle ilgili yurtiçi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması

T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkanlığı'ndan alınacak proje onayı ile gerçekleştirilecek savunma sanayine yönelik yatırımlarda aranmaz.

Belge konusu yatırımla sağlanacak katma değer in asgari yüzde kırk olması

Rafineri ve petrokimya yatırımlarında aranmaz.

Yatırım konusu ürünle ilgili olarak son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalatın 50 Milyon ABD Dolarının üzerinde olması

- Yurt içinde üretimi olmayan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlarda aranmaz.
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkanlığı'ndan alınacak proje onayı ile gerçekleştirilecek savunma sanayine yönelik yatırımlarda aranmaz.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Destek Unsurları		BÖLGELER					
		I	II	III	IV	V	VI
KDV İstisnası				✓			
Gümrük Vergisi Muafiyeti				✓			
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı* (%)		90			50	
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği							7 yıl (6. Bölgede 10 Yıl)
Yatırım Yeri Tahsisi							VAR
Faiz Desteği	İç Kredi						5 Puan
	Döviz / Döviz Endeksli Kredi						2 Puan
	Azami Tutar						75 Milyon TL (Yatırım Tutarının %10'unu aşamaz)
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği							10 yıl (Sadece 6. Bölgede Gerçekleştirilecek Yatırımlar İçin)
Gelir Vergisi Stopajı Desteği							10 yıl (Sadece 6. Bölgede Gerçekleştirilecek Yatırımlar İçin)
KDV İadesi							✓

*İmalat sanayiine yönelik (US-97 Kodu:15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında; 1/1/2017 ile 31/12/2022 tarihleri arasında gerçekleştirilecek yatırım harcamaları için yatırıma katkı oranı geçerli olan yatırıma katkı oranına 15 puan ilave edilmek suretiyle, vergi indirimi oranı %100 oranında ve yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde kullanılabilir oranı %100 olarak uygulanır. Aynı sektörde, asgari yatırım tutarına bakılmaksızın 1/1/2017 ile 31/12/2024 tarihleri arasında gerçekleştirilecek bina-inşaat harcamaları KDV iadesinden yararlanır.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

GENEL TEŞVİK UYGULAMASI

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Genel Teşvik Uygulaması

Bölge ayrımı yapılmaksızın;

- **Teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile diğer teşvik uygulamaları kapsamında yer almayan ve**
- **Asgari sabit yatırım tutarı şartını sağlayan yatırımlardır.**

DESTEKLER:

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti

SON DÖNEMDE YAPILAN ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLER

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Son Dönemde Yapılan Önemli Değişiklikler

Asgari yatırım tutarları (01.01.2022'den sonra geçerli olmak üzere)

- Genel Teşvik Sistemi'nde asgari sabit yatırım tutarı;
  - I. ve II. Bölgelerde **3 milyon TL**,
  - III., IV., V. ve VI. Bölgelerde **1 Milyon 500 bin TL**.
- Bölgesel Teşvik Uygulamaları için ise asgari **1.500.000 TL**'den başlamak üzere desteklenen her bir sektör ve her bir il için ayrı ayrı belirlenmiştir.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Son Dönemde Yapılan Önemli Değişiklikler

Gümrük Vergisi Muafiyeti

- Yerli makine imalat sanayinin teşvik edilmesi gayesi gözetilerek, ülkemizde yeterli üretim kapasitesi bulunan makine ve teçhizatın ithal edilmesi halinde, yatırım teşvik belgesine dahil edilmekle birlikte gümrük vergisi muafiyetinden yararlandırılmaması sağlanmıştır.
- Söz konusu makine ve teçhizat listesine Kararın Ek-8'inde yer verilmiştir.

Son Dönemde Yapılan Önemli Değişiklikler

ETUYS Sistemi ve Yetkilendirme

- E-TUYS Sistemi 2 Temmuz 2018 tarihi itibarıyla uygulanmaya başlanmış olup bütün süreçler elektronik ortama taşınmıştır.
- İşlemler firmanın yetkilendireceği bir veya birkaç kişi tarafından e-imza ile tamamen elektronik olarak yürütülmektedir.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Son Dönemde Yapılan Önemli Değişiklikler

Faiz veya Kâr Payı Desteği

- Ar-Ge ve çevre yatırımları ile asgari **50 milyon TL** tutarındaki elektrik veya hidrojenle çalışan ulaşım araçları imalatını da içeren sanayi tesisi yatırımları için sağlanan faiz desteği yatırımın **%10'una** kadar ve azami **10 Milyon TL'ye** yükseltilmiştir.
- Yüksek teknolojili kapsamına giren yatırım konularındaki kullanılmış komple tesisler için faiz desteği sağlanmıştır.
- TCMB kaynaklı «Yatırım Taahhütlü Avans Kredisi» kapsamında öncelikli ve stratejik yatırımlar için 5 puan faiz desteği sağlanmıştır.
- Stratejik Yatırımlar için faiz desteği yatırımın **%10'u** veya **75 Milyon TL** olarak güncellendi.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Son Dönemde Yapılan Önemli Değişiklikler

Faiz veya Kâr Payı Desteği

- 5. ve 6. Bölgede yer alan illerde imalat sanayine yönelik (US-97:15-37 kodlarında) yatırımlar için Bakanlıkça ilan edilecek aracı kurumlar tarafından sağlanan krediler kapsamında **7 puan faiz desteği** sağlanmış;
- 5. ve 6. Bölgede yer alan iller, 3. Bölgede yer alan illerin Ek-7'de yer alan ilçelerinin OSB'lerinde ve 4. Bölgede yer alan illerin OSB'lerinde azami faiz desteği tutarı da **iki katına** çıkarılmıştır.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Son Dönemde Yapılan Önemli Değişiklikler

Öncelikli Yatırım Konuları

- Eklenen yatırım konuları:
  - Asgari yatırım tutarı şartı aranmaksızın ihtisas serbest bölgelerinde gerçekleştirilecek yazılım ve bilişim ürünleri üretimi yatırımları.
  - Ar-ge ve çevre yatırımları
  - Elektrik veya hidrojenle çalışan ulaşım araçları imalatı
- 5 Milyon TL asgari yatırım şartı aranan geri kazanım yatırımları için sağlanan destekler Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında Çevre Lisansına tabi yatırımları kapsayacak şekilde genişletilmiştir.
- Asgari 5.000 m² beyaz alan şartını sağlayan veri merkezi yatırımları

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Son Dönemde Yapılan Önemli Değişiklikler

İlçe Bazlı Bölgesel Destek Uygulamaları

- SEGE 2017 çalışması sonucu yenilenen gelişmişlik düzeyi esas alınarak illerin yeni bölgelerine göre dağılımı yapılmıştır.
- İl ve ilçelerin yeni gelişmişlik düzeyine göre bulunduğu il sınırlarına göre görece daha az gelişmiş ilçelere bir alt bölge desteği verilmesi sağlanmak suretiyle il ve ilçeler arası gelişmişlik farklılıklarının azaltılması hedeflenmiştir.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Son Dönemde Yapılan Önemli Değişiklikler

Süre Uzatımı ve Tamamlama Vizesi

- COVID-19 nedeniyle; 11/3/2020 tarihinden önce düzenlenen ve bu tarih itibariyle süresi devam eden yatırım teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımların tamamlanabilmesini teminen talep edilmesi halinde **iki yıla kadar ilave süre** verilmiştir.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Son Dönemde Yapılan Önemli Değişiklikler

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği

- Teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaat aşamasında talep edilmesi halinde, **vergi indiriminden yararlanılmamak kaydıyla**, mevcut yatırıma katkı oranı yarısı kadar artırılarak uygulanabilmektedir.
- **Genç ve kadın istihdamını desteklemek amacıyla, 29/06/2021 ve sonrasında yapılan yatırım teşvik belgesi müracaatları için geçerli olmak üzere**, destek uygulamasının bitimini müteakip yatırımcıların Sosyal Güvenlik Kurumuna müracaat ederek talep etmeleri halinde sigorta primi işveren hissesi desteği uygulaması süresince işyerinden bu destek kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumuna her ay bildirilen kadın ve/veya genç (18-25 yaş) sigortalılardan çalışma süreleri 1 yılı aşanların sayısı hesaplanarak Teşvik Belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın belgede belirtilen ilave istihdam sayısını geçmemek üzere, hesaplanan sayıda kadın ve/veya genç sigortalı için teşvik belgesinde belirtilen sürelere her bir yıl için 1 ay ilave edilerek uygulanır.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Son Dönemde Yapılan Önemli Değişiklikler

Vergi İndirimi

5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda 26.10.2021 tarihinde yapılan düzenleme ile:

- **1/1/2022 tarihinden itibaren yapılacak yatırım harcamalarına uygulanmak üzere yatırım teşvik belgesi bazında yapılan yatırım harcamasına yatırıma katkı oranının uygulanmasıyla belirlenen tutarın %10'luk kısmı, kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar talep edilmesi şartıyla, özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç olmak üzere tahakkuk etmiş diğer vergi borçlarından terkin edilmek suretiyle kullanılabilir.**

PROJE BAZLI TEŞVİK SİSTEMİ

Proje Bazlı Teşvik Sisteminin Amacı

- ❑ Ülkemizin mevcut durumda veya gelecekte ortaya çıkabilecek kritik ihtiyaçlarını karşılayabilecek,
- ❑ Arz güvenliğini sağlayabilecek,
- ❑ Dışa bağımlılığı azaltabilecek,
- ❑ Teknolojik dönüşümü gerçekleştirecek,
- ❑ Yenilikçi, Ar-Ge yoğun ve katma değeri yüksek **500 Milyon TL** üzerindeki *yatırım projelerinin proje bazlı olarak özel destek mekanizmaları ile desteklenmesidir.*

Proje Bazlı Teşvik Sistemi Mevzuatı

- Proje Bazlı Teşvik Sistemi kapsamında yatırımlar, Kanun ve Karar hükümleri çerçevesinde desteklenmektedir.
  - **20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Kanun** (7/9/2016 tarihli Resmi Gazete)
  - **2016/9495 sayılı “Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar”**
(26/11/2016 tarihli Resmi Gazete)
  - **2016/1 Sayılı Tebliğ** (28/12/2019 tarihli Resmi Gazete)

PROJE BAZLI TEŞVİK SİSTEMİ

Vergisel Destekler

KDV İstisnası

Gümrük Vergisi Muafiyeti

Vergi İndirimi veya İstisnası

KDV İadesi

İstihdam Destekleri

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği

Nitelikli Personel Desteği

Finansman Destekleri

Enerji Desteği

Faiz veya Kâr Payı Desteği

Hibe Desteği

Sermaye Katkısı

Yatırım Yeri İle İlgili Destekler

Altyapı Desteği

Yatırım Yeri Tahsisi

Diğer Destekler

İzin, Tahsis, Ruhsat, Lisans ve Tescil Kolaylığı

Kamu Alım Garantisi

PROJE BAZLI TEŞVİK SİSTEMİ

Muhtemel Yatırım Konuları

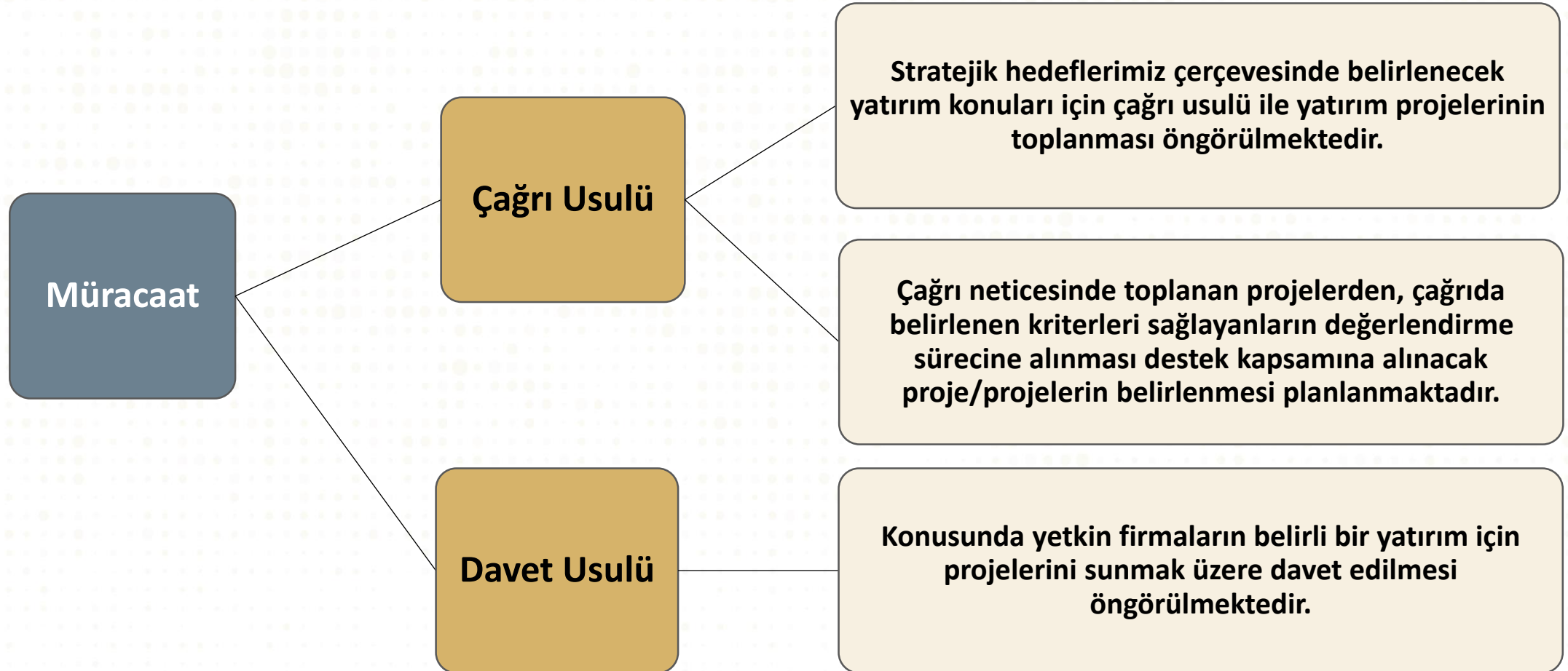
- Yenilenebilir enerji üretim teknolojileri
- Cevhere dayalı entegre metalürji tesisleri
- Petrokimya
- Sağlık teknolojileri (Tıbbi cihaz, ilaç v.b.)
- Ulaştırma teknolojileri, Tarım Teknolojileri
- Savunma sistemleri, uzay ve havacılık teknolojileri
- Biyoteknoloji, nanoteknoloji, bilişim ve haberleşme teknolojileri, vb.

Müracaat Toplama

PROJE BAZLI TEŞVİK SİSTEMİ

Süreç

PROJE BAZLI TEŞVİK SİSTEMİ (Belge Düzenlenen Yatırımlar)

İSTANBUL		SAKARYA		33 Yatırım Teşvik Belgesi 108,49 Milyar TL Sabit Yatırım	
Ameliyathane Kateter, İlaçlı Stent ve Kalp Kapağı Üretimi	1.744 Milyon TL	Alüminyum Yassı Mamul Üretimi	3.716 Milyon TL		
Yanmaz Hava Aracı Üretimi	600 Milyon TL	Tekerlekli Muhtelif Zırhlı Araçlar	440 Milyon TL		
KOCAELİ		Paletli Zırhlı Araçlar	1.024 Milyon TL		
Elektrikli Araç Üretimi	20.531 Milyon TL	Raylı Sistem Araçları	572 Milyon TL		
YALOVA		Dizel Motor	585 Milyon TL		
Yalyaf ve ara ürünlerin üretimi	2.035 Milyon TL	Yarı İletken Sistem ve Sensor Üretimi	1.604 Milyon TL		
BURSA		ANKARA		MALATYA	
Hibrit Motor Üretimi	520 Milyon TL	Milli Muharip Uçak	5.660 Milyon TL	Entegre Güneş Paneli üretimi	1.608 Milyon TL
Yeni Nesil Yüksek Basınçlı Benzinli Enjektör	1.240 Milyon TL	Güneş Paneli Üretimi	1.991 Milyon TL		
Yüksek Alaşımli Dövme Çelik Ürünleri Üretimi	852 Milyon TL	Rüzgar Tüneli Tesisi	1.427 Milyon TL	BİNGÖL	
Elektrikli Otomobil Üretimi	22 Milyar TL	Bomba, Bomba Gövdesi	809 Milyon TL	Entegre Teknik Büyükbaş Hayvancılık	1.115 Milyon TL
Üre Gübresi Üretimi	1.500 Milyon TL	KAYSERİ		KAHRAMANMARAŞ	
Petrokimya Üretim Tesisi	596 Milyon TL	Çinko külçe	1.101 Milyon TL	Ham Petrol İşleme Rafinerisi	3.472 Milyon TL
Elektrikli Araç Sistemleri Üretimi	1.101 Milyon TL	Batarya	723 Milyon TL	MARDİN	
İZMİR		ADANA		Metal Geri Kazanım ve Entegre Gübre Tesisi	2.884 Milyon TL
Elektrikli Araç Sistemleri Üretimi	1.101 Milyon TL	Petrokimya Üretim Tesisi	1.509 Milyon TL	HATAY	
		Petrokimya Üretim Tesisi	11.272 Milyon TL	Karbon Siyahı Üretimi	1.874 Milyon TL
		Petrokimya Üretim Tesisi	8.225 Milyon TL		

CAZİBE MERKEZLERİ PROGRAMI

CAZİBE MERKEZLERİ PROGRAMI

- ❑ Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında 2018/11201 sayılı Karar 25 Ocak 2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- ❑ Görece az gelişmiş bölgelerde yatırım ortamının canlandırılarak üretim, istihdam ve ihracatın artırılması ve bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması amaçlanmaktadır.
- ❑ Cazibe Merkezleri Programı Kapsamındaki illerin OSB/EB'lerinde gerçekleştirilecek imalat sanayi yatırımları ile çağrı merkezi ve veri merkezi yatırımları desteklenebilir.
- ❑ Program kapsamında 31 Aralık 2022 tarihine kadar yapılacak olan müracaatlar değerlendirilecektir.

CAZİBE MERKEZLERİ PROGRAMI

CAZİBE MERKEZLERİ PROGRAMI KAPSAMINDAKİ İLLER

DESTEK KAPSAMI VE KOŞULLARI

- İmalat sanayi yatırımları için:
  - **Organize sanayi bölgesi veya endüstri bölgesinde** gerçekleştirilmesi ve **asgari 2 milyon TL** yatırım tutarı şartı
- Çağrı merkezi yatırımları için **asgari 200 kişilik istihdam**
- Veri merkezi yatırımları için **asgari 5.000 m2 beyaz alan**

CAZİBE MERKEZLERİ PROGRAMI

MÜRACAAT

- ❑ Cazibe Merkezleri Programı Kapsamındaki desteklerden yararlanabilmek için, gerekli belgeler ile birlikte Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na müracaat edilmesi gerekir.
- ❑ Bakanlık tarafından ön değerlendirmesi yapılan yatırım projeleri, dönemler itibariyle Değerlendirme Komitesi'ne sunulur.
- ❑ Komite tarafından desteklenmesi uygun görülen projeler için Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenir.

CAZİBE MERKEZLERİ PROGRAMI

CMP DESTEKLERİ		DESTEK ORAN VE SÜRELERİ
KDV İstisnası		✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti		✓
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	50 (OSB 55)
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		10 yıl (OSB 12 Yıl)
Yatırım Yeri Tahsis		✓
Faiz veya Kâr Payı Desteği	İç Kredi	7 Puan
	Döviz / Döviz Endeksli Kredi	2 Puan
	Azami Tutar	1,8 Milyon TL
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği		10 yıl
Enerji Desteği		% 30; azami 3 yıl, yatırım tutarının % 25'i, 10 milyon TL

*İmalat sanayiine yönelik (US-97 Kodu:15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında; 1/1/2017 ile 31/12/2022 tarihleri arasında gerçekleştirilecek yatırım harcamaları için yatırıma katkı oranı her bir bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına 15 puan ilave edilmek suretiyle, vergi indirimi oranı tüm bölgelerde %100 oranında ve yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde kullanılabilir oranı %100 olarak uygulanır. Aynı sektörde, 1/1/2017 ile 31/12/2024 tarihleri arasında gerçekleştirilecek bina-inşaat harcamaları KDV iadesinden yararlanır.

CAZİBE MERKEZLERİ PROGRAMI

2019 –2021 Dönemi CMP Kapsamında Düzenlenen Yatırım Teşvik Belgeleri

YIL	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
2019	37	1.731,75	7.211
2020	26	1.451,44	4.008
2021	65	1.279,87	6.595
TOPLAM	128	4.463,07	17.814

İnteraktif Yatırım Teşvik Belgesi İstatistikleri

- ❑ Ocak 2015'ten itibaren bütün yatırım istatistikleri, görselliği artırılmış zengin bir içerikle interaktif hale getirildi.
- ❑ Meslek Odaları, yatırımcılar, araştırmacılar ve akademisyenler için kaliteli ve kıyaslamaya imkan veren bir veri bankası hazırlandı.
- ❑ Sektörel düzeyde trendlerin takip edilmesi ve harita üzerinde istatistiklerin görülmesi sağlandı.
- ❑ İnteraktif Yatırım Teşvik Belgesi İstatistik Raporuna Genel Müdürlüğümüz internet sayfasında «Yatırım Teşvik İstatistikleri» bölümünden ulaşılabilmektedir.

<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjojOWNiYWVhOWEtM2Q1OS00NzQyLWVzMTgtNmU3ZjdjYjM5YWVjliwidCI6IjM3Y2E0YWVhM5LWJkNjUtNDBmYy1iMDU0LWQyZmZmNDRmMTJjOCIsImMiOjI9>

TEKNOLOJİ ODAKLI SANAYİ HAMLESİ PROGRAMI

TEKNOLOJİ ODAKLI SANAYİ HAMLESİ PROGRAMI

- ❑ Bu program, dış ticaret verileri, talep gelişimi, rekabet yoğunluğu gibi çeşitli kriterler dikkate alınarak, orta-yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerdeki ürünlerin ve bu sektörlerin gelişimi için kritik ürünlerin «Öncelikli Ürün Listesi» ile belirlenmesi ve bu ürünlerin Ar-Ge, yatırım ve üretim süreçlerinin bütüncül bir yaklaşımla desteklenmesine yönelik bir destek programıdır.
- ❑ Program kapsamındaki başvurular Program Değerlendirme Komitesi'nce değerlendirilerek destek kararı alınır.
- ❑ Program, Bakanlık tarafından belirlenecek çağrı planları dahilinde yürütülür. Programa yapılan başvurular, Program Değerlendirme Komitesi tarafından belirli kriterler dikkate alınarak değerlendirme ve önceliklendirmeye tabi tutulur.
- ❑ Destek çeşidi, oran ve süreleri Komite tarafından belirlenir.

TEKNOLOJİ ODAKLI SANAYİ HAMLESİ PROGRAMI

PROGRAM DEĞERLENDİRME KOMİTESİ KARARI

Stratejik Yatırım

Öncelikli Ürün Listesindeki ürünlerin üretimine yönelik yatırımlardan uygun görülenler «Stratejik Yatırım» koşulları aranmaksızın destek kapsamına alınabilir.

Proje Bazlı Teşvik

Yatırım tutarı 50 Milyon TL ve 500 Milyon TL arasında olup, öncelikli ürün listesindeki ürünlerin üretimine yönelik yatırımlardan uygun görülenler Proje Bazlı Teşvik Sistemi kapsamına alınabilir.

Bu kapsamda desteklenmesi uygun görülen projeler Bakanlık tarafından Cumhurbaşkanına sunulur ve desteklenmesine karar verilenler için Destek Kararı yayımlanır.

TÜBİTAK

KOSGEB

Komite tarafından desteklenmesine karar verilen yatırımlar, TÜBİTAK ve/veya KOSGEB tarafından da doğrudan desteklenebilir.

TEKNOLOJİ ODAKLI SANAYİ HAMLESİ PROGRAMI ÖNCELİKLİ ÜRÜN LİSTESİ

Sektörlere İlişkin Öncelikli Ürün Listesi

- ❑ Program kapsamında;
  - ❑ Kimya Sektöründe 281 Ürün
  - ❑ Eczacılık Sektöründe 82 Ürün
  - ❑ Tıbbi Cihaz Sektöründe 46 Ürün
  - ❑ Elektronik Sektöründe 161 Ürün
  - ❑ Elektrikli Teçhizat Sektöründe 89 Ürün
  - ❑ Makine Sektöründe 158 Ürün
  - ❑ Ulaşım araçları Sektöründe 66 Ürün
  - ❑ Diğer Sektörlerde 36 Ürün

Öncelikli ürün kapsamına alınmıştır.

TEKNOLOJİ ODAKLI SANAYİ HAMLESİ PROGRAMI

Stratejik Yatırım Destekleri		DESTEK ORAN ve SÜRELERİ	
KDV İstisnası		✓	
Gümrük Vergisi Muafiyeti		✓	
Vergi İndirimi Oranı (%)	Yatırıma Katkı Oranı (%)	90	50
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		7 yıl (Oransal Limit Olmaksızın)	
Yatırım Yeri Tahsisi		✓	
Faiz veya Kâr Payı Desteği	İç Kredi	Yüksek teknoloji seviyesinde ürün üretimi için 10 puan, Diğerlerinde 8 puan	
	Döviz / Döviz Endeksli Kredi	2 Puan	
	Azami Tutar	75 Milyon TL (Azami % 20)	
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği		Yüksek teknoloji seviyesinde ürün üretimi için 7 Yıl, Diğerlerinde 5 Yıl	
KDV İadesi		✓	

TEKNOLOJİ ODAKLI SANAYİ HAMLESİ PROGRAMI

Proje Bazlı Teşvik Destekleri

Vergisel Destekler

KDV İstisnası

Gümrük Vergisi Muafiyeti

Vergi İndirimi veya İstisnası

KDV İadesi

İstihdam Destekleri

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği

Nitelikli Personel Desteği

Finansman Destekleri

Enerji Desteği

Faiz veya Kâr Payı Desteği

Hibe Desteği

Sermaye Katkısı

Yatırım Yeri İle İlgili Destekler

Altyapı Desteği

Yatırım Yeri Tahsisi

Diğer Destekler

İzin, Tahsis, Ruhsat, Lisans ve Tescil Kolaylığı

Kamu Alım Garantisi

Teşekkürler

Emre SAĞ

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü